

brengen — omgekeerd liet de groote schildering Verbe Divini Inspiratio de zaal bij Kleykamp ontstellend leeg. Bij nauwkeurig bezien zit deze compositie vleeschelijk en geestelijk vol kuilen en gaten. Zoo'n schildering moet bij den eersten blik als 'n rhythmische wenteling aandoen — gelijk het hart van een zonnebloem. Devotie voor de eindeloos wisselende constructies in den cosmos is hier ver te zoeken. De schilder lijkt als verstart in de pose van zelfvervuldheid, vóór hij nog den elementairen strijd met de materie doorworstelde. De lidteekens van zoo'n wrijving maken de mysterieuze bekoring uit van vergeestelijkte kunst.

Aan allerlei details is die verstarring te demonstreeren, ook bij de andere schilderijen. De wuivende blauwe cape van den Italiaanschen ruiter, die als 'n gesymboliseerde wiekslag van fiere menscheijkheid zou kunnen begrepen worden, doet eerder aan als de zorgvuldige omhulling van een lichaamsgebrek en het zichtbare been — beenen omknellen als 'n nerveuze tang het bevend paardenlijf — hangt slap, als uit stopverf, erbij.

Evenals een vuurpijl in ijlende vaart een lichtend spoor bouwt, kan een hoogreikende lijn in een vlak de gewaarwording van een verheven gedachte aanbrengen, maar bij de synthetische coulissen van de stad in den achtergrond — van ditzelfde schilderij — vraagt men zich af of in die glorieuze tijden zoo voorzichtigjes geconstrueerd zou zijn?

In de Florentijnsche portretten zoekt men tevergeefs naar een standpunt, 't zij tegenover den geest, 't zij tegenover de stof, ze verzinken als 't ware in den muur, alsof ze geen geestelijk expansie-vermogen bezitten. Zijn deze leege vullingen en scherpe waterverfstreepen de verkorte uitdrukking van 't stoffelijk omhulsel? De eene kop is, bij alle pretentie, nog niet eens zuiver in elkaar gezet.

Geen van beide portretten zullen als studentikooze scherts bedoeld zijn, of misschien kan de behandeling van dergelijke onderwerpen in dezen tijd niet anders meer uitvallen?

Van de pastelteekening „Vrouw met hert” gaat een zekere animale bekoring uit en wordt de omlijning van het dier aangenaam en bevallig getransponeerd in de blauwe, zwiepende, decoratieve vegen van den achtergrond. Doch hoe is 't mogelijk, dat iemand die zoo'n hoogheid van geesteshouding vooropstelt, zulke grove groene krassen als basis voor die teedere teekening zet! In dezelfde zaal hing „Overgave”, waarin de vrouwefiguur een edelzinnelijke omlijning heeft, die met de wat vage vulling van den achtergrond een bekorend geheel vormt.

C. S.